Recensie: Opus Apparatus ****

Bourla Antwerpen
zaterdag 13 december 2025

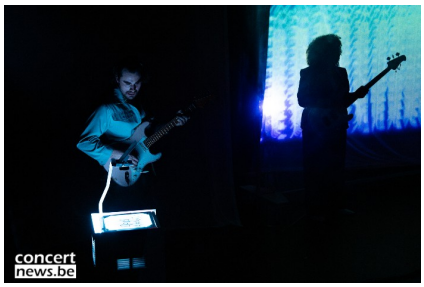

foto © Lynn Van Oijstaeijen

Recensie:
Bij Opus Apparatus van Boris Van Severen en Jonas Vermeulen zien we naast de twee die het concept bedachten ook Ephraïm Cielen, Sarah Yu Zeebroek en Caro Abutoh op de bé¼hne staan. Maar het zesde personage dat slechts gemaakt werd om te projecteren, maar in deze voorstelling ruim de tijd krijgt om te reflecteren, is een overhead-projector. Ja, zo'n ding dat transparanten op een projectiescherm toonde. Met Opus Apparatus staan de makers stil rond die ene zin die zich herhaalt in deze productie: "We imagine. We create. Then it all desintegrates."

Opus Apparatus is de opvolger van The Only Way Is Up dat veruit tot de strafste concerttheatervoorstellingen behoort due we de afgelopen jaren in Vlaanderen zagen. Het betekent ook dat Boris en Jonas grote schoenen hebben om te vullen. En eerlijk? Ze slagen niet helemaal in hun opzet om hun vorige voorstelling qua niveau te evenaren. Dat komt omdat het narratief hier wat beperkt is, over een machine dat stof staat te vergaren, dat zijn beste tijd gehad heeft, en dan maar reflecteert hoe die dingen gaan bij mensen die steeds maar streven om vooruit te gaan in het leven. Onderweg kan het dan ook niet anders dat vanuit die filosofie er mensen en dingen aan de kant worden geschoven, afgedankt wanneer er iets nieuws en beters het levenslicht ziet.
Daar waar de presentatie van een gezicht met enkele streepjes nog wel heel basic is in het begin van het pc-tijdperk, zien we naar het einde toe van de voorstelling de witte doeken massaal naar beneden getrokken worden voor een immersive projectie van visuals die zijn voorgangers helemaal in de schaduw zet. En hoewel Opus Apparatus zowel inhoudelijk als vormelijk verwijst naar David Bowie (Ziggy Stardust ten tijde van de ruimtewedloop) en naar Frankenstein (het creëren van een schepsel dat het einde van de mens zal betekenen, een rol die hier als je wil overgenomen wordt door AI) en David Byrnes American Utopia show, valt op dat de artistieke mosterd vooral bij die laatste gehaald werd. Ook hier wordt een nomadische sfeer opgeroepen waarbij we zien hoe een kind leert kruipen voor het iets kan zeggen, en op die manier al snel vooruit wil gaan.
Boris bespeelt de elektrische gitaar, Jonas de synths, en verder zien we nog percussie en de bas passeren. Letterlijk ook, want er wordt onder andere vooruit en achteruit gegaan op het podium of van links naar rechts. Maar vooral wordt er ook stilgestaan bij de overheadprojector die ervan droomt om ooit een stem te hebben. Dat krijgt ie ook wanneer die een wat lage metaalachtige klank produceert, die de andere muzikanten zullen nabootsen. Van daaruit ontstaan verschillende straffe hallucinerende projecties – "Can you tell me where the

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

toilet is?" - een nieuwe wereld, een nieuwe creatie van een creatie dat zelf in staat lijkt om te scheppen.
Of dat het einde van de wereld zal inluiden, moet nog blijken. Want uiteindelijk zal de vraag zich stellen hoe de mens de controle zal zien te houden over iets dat het potentieel heeft sneller te denken en slimmer te worden (en dat allemaal door patroonherkenning) dan zijn schepper, zeker als je rekening houdt met het feit dat de mens zelf zijn schepper, God, heeft gedood, en momenteel dus alleen regeert over zichzelf. "With great powers comes great responsibility" luidt het dan ook in Opus Apparatus verwijzend naar Spider-Man.
"I'm not here to reflect. I was only designed to project. I'm a side effect of your imagination." klinkt het verder onder andere in Opus Apparatus terwijl de kijker ook fijntjes meegegeven wordt dat verhalen altijd neerkomen op verschillende versies rond hetzelfde avontuur. Dat is met deze voorstelling niet anders.
< Bert Hertogs >

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.